

Intence (akty) nepředmětné

Jestliže intencí budeme rozumět duševní akt resp. jednu významnou složku duševních aktů, pak bude mít dobrý důvod, proč mluvit o intencích nepředmětných vedle intencí předmětných. Když se staří Řekové, Thaletem a Pythagorou počínajíc, zabývali trojúhelníky, nejprve jen nebo hlavně pravouhlými, jejich intencionální akty se vztahovaly předmětně k čemusi, co bylo pouhým omezeným, protože redukcí torzem toho, co všechno od té doby u trojúhelníků bylo nalezeno a poznáno. To, že o tom ti nejstarší nevěděli, neznamená, že ony nepředmětné, neuvědomělé intence by bylo možno popírat. Když se ještě starší astrologové (babylonští atd.) mezi sebou domlouvali o Jitřence nebo Večernici, aniž jim nejprve nebylo zřejmé, že jde o tutéž „hvězdu“, a už vůbec netušili, že vlastně nejde o hvězdu, nýbrž o pouhou planetu, neznamená to, že nepředmětně - a aniž by si toho byli vědomi - mínili tutéž planetu, protože ve skutečnost opravdu jde o jedinou planetu, a to, že se někdy jeví jako Večerka a jindy jako Jitřenka. Mínilme-li cokoli, je v našich intencionálních vztazích k tomu, co je míněno, vždycky míněno něco, co není pouhým produktem, výtvozem našeho mínění - to je právě základem rozdílu mezi předmětem intencionálním a reálným. Když se intencionálně předmětným vztahem zaměříme na toto „něco“, má to charakter jakéhosi „Suchbildu“, a Suchbild nepochybně nemůže být považován za zdroj to, k čemu směřuje, co je jím míněno. Z toho vyplývá, že i tam, kde mluvíme o „nepředmětné intenci“, musíme ještě rozlišovat intenci sice nepředmětně, ale vědomě mínící, a na druhé straně intenci, které je zatím záležitostí budoucího rozpoznání a - pokud jde o naše vědomí - je zatím jakoby „prázdná“, tj. z naší strany nenaplněná (ať si tu nenaplněnost uvědomujeme - a tážeme se dál - anebo vůbec neuvědomujeme a ta otázka nás ani nenapadá).

(Písek, 040615-2.)